

Home>Uw rechten>Slachtoffers van strafbare feiten>Schadeloosstelling van slachtoffers van strafbare feiten>**Schadeloosstelling vorderen van de dader**
Schadeloosstelling vorderen van de dader

Portugal

Hoe kan ik tijdens een proces (strafrechtelijke procedure) van een daderadeloosstelling of andere vormen van genoegdoening vorderen, en tot wie moet ik die vordering richten?

In de regel moet in Portugaladeloosstelling worden gevorderd in het kader van de strafrechtelijke procedure. Als zodanig kunnen de strafbare feiten waarop de strafrechtelijke procedure betrekking heeft, ook een grond zijn voor civielrechtelijke aansprakelijkheid, voor zover die feiten belangen schaden op basis waarvan schade kan worden verhaald krachtens het burgerlijk recht.

In het Wetboek van strafvordering (*Código Processo Penal*) is het toetredingsbeginsel vastgelegd, op basis waarvan een civielrechtelijke vordering totadeloosstelling op grond van een strafbaar feit moet worden ingesteld in het kader van de betreffende strafrechtelijke procedure en hier uitsluitend door een civiele rechter over kan worden besloten in de bij wet geregelde en in het Wetboek van strafvordering beschreven gevallen.

Als het slachtoffer in een andere lidstaat van de Europese Unie verblijft en slachtoffer is van een strafbaar feit in een andere lidstaat dan zijn/haar lidstaat van verblijf, kan hij/zij de vordering totadeloosstelling indienen bij de instantie die verantwoordelijk is voor het onderzoeken van en het nemen van een beslissing over dergelijke vorderingen in zijn/haar lidstaat van verblijf. Deze instantie moet de vordering doorsturen naar de bevoegde autoriteit van de lidstaat waar het strafbare feit heeft plaatsgevonden.

Op welk punt in de strafrechtelijke procedure moet ik mijn vordering indienen?

Het slachtoffer moet zijn/haar voornemen omadeloosstelling te vorderen bekendmaken bij het indienen van de klacht, of voordat het onderzoek is afgerond. Hij/zij wordt dan in kennis gesteld van de tenlastelegging en heeft vervolgens twintig dagen de tijd om zijn/haar vordering totadeloosstelling in te dienen.

Ook als er geenadeloosstelling is gevorderd, kan de rechter de verdachte, op eigen initiatief en rekening houdend met de omstandigheden van het slachtoffer, opdragen het slachtoffer een bepaaldeadeloosstelling te betalen voor de geleden schade, tenzij het slachtoffer zelf hier bezwaar tegen maakt. Slachtoffers van geweldsmisdrijven kunnen tot een jaar na de definitieve beslissing een vordering totadeloosstelling indienen.

Was het slachtoffer minderjarig ten tijde van het strafbare feit, dan kan hij/zij deze vordering instellen tot een jaar nadat hij/zij de meerderjarige leeftijd heeft bereikt of is ontvoegd.

Wat kan ik in die vordering vragen en hoe moet ik dat formuleren (een totaalbedrag opgeven en/of de afzonderlijke schadeposten, gederfde winst en rente specificeren)?

De vordering totadeloosstelling kan worden ingediend op basis van:

materiële schade: met inbegrip van door het strafbare feit veroorzaakte verliezen (bijvoorbeeld de kosten van behandeling in het ziekenhuis, consulten, geneesmiddelen enz.), en gederfde inkomsten van het slachtoffer (bijvoorbeeld salaris dat hij/zij is misgelopen gedurende de periode van arbeidsongeschiktheid);

psychische schade: hoewel hier geen financiële waarde aan kan worden toegekend, is financiëleadeloosstelling voor deze schade wel mogelijk (bijvoorbeeld schade die nadelig is voor het welzijn, de waardigheid of de betrouwbaarheid en waarbij sprake is van fysieke pijn, psychische verstoring en emotioneel leed).

Bestaat er een specifiek formulier voor dergelijke vorderingen?

Nee. Het verzoek moet enkel een korte beschrijving bevatten van de feiten waarop de vordering is gebaseerd, en een indicatie geven van de geleden verliezen en de waarde daarvan.

Als met de vordering een bedrag van meer dan 5 000 EUR is gemoeid, moeten er gerechtskosten worden betaald en moet de vordering door een advocaat worden ingediend.

Door de staat betaaldeadeloosstelling

In geval van geweldsmisdrijven kan de staat een voorschot betalen. Er moet een [specifiek formulier](#) worden ingevuld, waarop de hoogte van de gevorderdeadeloosstelling wordt vermeld en waarbij specifieke documenten moeten worden gevoegd, zoals de aangifte inkomstenbelasting van het slachtoffer en van de verzoeker (als deze niet dezelfde persoon is als het slachtoffer) voor het jaar voorafgaand aan het strafbare feit, evenals documenten ter onderbouwing van de op het formulier vermelde kosten

Bij huiselijk geweld kan de staat een voorschot betalen en moet er een [specifiek formulier](#) worden ingevuld. Daarbij moeten dezelfde documenten als bedoeld onder a) worden gevoegd.

Welk bewijs moet ik overleggen ter ondersteuning van mijn vordering?

Het slachtoffer moet alle documenten overleggen die de geleden verliezen aantonen (zie punt 1.1). Ook moet hij/zij getuigen opvoeren die kunnen bevestigen dat het slachtoffer de vermeende verliezen inderdaad heeft geleden.

Zijn er aan mijn vordering gerechtskosten of andere kosten verbonden?

Bij vorderingen van minder dan 5 000 EUR hoeven er geen gerechtskosten te worden betaald en kan de vordering door het slachtoffer zelf worden ingediend.

Vorderingen van meer dan 5 000 EUR moeten worden ingediend door een advocaat die het slachtoffer vertegenwoordigt; er moeten dan gerechtskosten worden betaald, tenzij het slachtoffer rechtsbijstand ontvangt.

Bij slachtoffers van geweldsmisdrijven en huiselijk geweld wordt de vordering voor vooruitbetaling naar de Commissie voor de bescherming van slachtoffers van strafbare feiten (*Comissão de Proteção às Vítimas de Crimes* - CPVC) gestuurd en is deze vrijgesteld van eventuele kosten of heffingen voor het slachtoffer.

Als het strafbare feit is gepleegd op het grondgebied van een andere lidstaat, kan de vordering bij de CPVC worden ingediend, mits de verzoeker zijn/haar gewone verblijfplaats in Portugal heeft.

Kan ik rechtsbijstand krijgen voor en/of gedurende de procedure? Kan ik rechtsbijstand krijgen wanneer ik niet woon in het land waar de procedure plaatsvindt?

Ja, onder bepaalde omstandigheden kunt u rechtsbijstand aanvragen.

Het slachtoffer heeft recht op juridisch advies en begeleiding met betrekking tot zijn/haar rol tijdens de procedure.

Als u zich als civiele partij in de procedure wilt voegen, moet u in een vroeg stadium van de procedure rechtsbijstand aanvragen. Ditzelfde geldt als u een getuige bent en door een advocaat wilt worden bijgestaan, maar niet over de financiële middelen beschikt om de betreffende kosten te dekken.

U kunt ook rechtsbijstand aanvragen voor:

volledige of gedeeltelijke kwijtschelding van de gerechtskosten;

aanstelling van een advocaat en betaling van zijn/haar honorarium; of

betaling van de gerechtskosten of het honorarium van de advocaat in termijnen.

Opmerking: de beslissing over aanvragen van rechtsbijstand wordt door de socialezekerheidsinstanties genomen op basis van een berekeningsformule waarin rekening wordt gehouden met de activa, inkomsten en uitgaven van de aanvrager. De aanvraag van rechtsbijstand moet worden ingediend met behulp van formulieren die kosteloos beschikbaar zijn bij de socialezekerheidsdiensten. Het formulier kan persoonlijk, per fax, per post of via internet worden ingediend. In dit laatste geval moet het betreffende [digitale formulier](#) worden ingevuld. Bij de aanvraag moet een reeks documenten worden gevoegd waaruit de financiële moeilijkheden van de aanvrager blijken. De beslissing wordt binnen dertig dagen genomen. Aan het indienen van deze aanvraag zijn geen kosten verbonden voor het slachtoffer.

Wanneer kan de strafrechter mijn vordering tegen de dader afwijzen of weigeren er uitspraak over te doen?

Als er geen veroordeling voor het betrokken strafbare feit is.

Als het slachtoffer het geleden verlies niet kan bewijzen.

Kan ik hoger beroep of een ander rechtsmiddel instellen tegen een dergelijke beslissing?

Ja. U kunt beroep instellen tegen de beslissing als u zich als civiele partij in de procedure hebt gevoegd.

U kunt ook de conventionele weg bewandelen (de civiele rechter) als de vordering om welke reden dan ook niet in behandeling is genomen.

Als de rechter mij schadeloosstelling heeft toegekend, hoe kan ik er dan zeker van zijn dat de beslissing tegen de dader ten uitvoer wordt gelegd en op welke hulp kan ik daarvoor een beroep doen?

Als de verdachte de schadeloosstelling niet vrijwillig betaalt, kan het slachtoffer tenuitvoerlegging eisen, d.w.z. de rechtbank verzoeken de beslissing tot toekenning van schadeloosstelling uit te voeren door bijvoorbeeld beslag te leggen op salaris, bankrekeningen, vastgoed of roerende zaken, totdat de waarde van de aan het slachtoffer toegekende schadeloosstelling is bereikt.

Laatste update: 07/04/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.